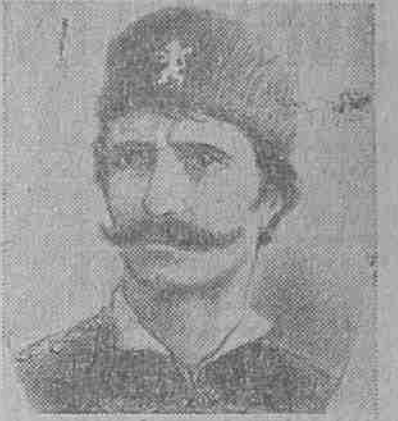

ПОД ТВОИТЕ БОЙНИ ЗНАМЕНА

150 години на Маршишна Организация в село Стоил Войвода

Брой единствен 19. II. 1969 год. Издава редакционен комитет

„Септемврийското въстание е ози отпор, който народът издигна срещу всички издевателства и посегателства върху неговите права и свободи. На 20 септември ние смазахме чл. 79 от Наказателния закон. 75 на сто

от населението на Нова Загора и 80 на сто от 48 села бяха на страната на въстанието. От 3000 до 4000 души се вдигнаха кой с пичов, кой с кремъклия, с маляхера, със сопи — вдигнаха се, за да придобият своите сво-

бодни, за които вие съдите... Дигна се един цял народ. Наред с Петко Енев се дигна и дядо Момчил, 70-годишен опыченец от Шипка, наред с 15-годишни младежи се явиха и старци.“

(Из речта на ПЕТКО ЕНЕВ пред съдебния процес)

ПО ИЗПИТАН ЛЕНИНСКИ ПЪТ

След демобилизацията по инициатива на другарите Иван Д. Бакалов и Слав М. Трънов се основава партийна група на тесните социалисти в с. Стоил Войвода. На 19. II. 1919 г. в кръжката на Пано Дойчев се събират девет души съмишленици на БРСДП: Иван Бакалов, Слав Трънов, Слав Баджаков, Радия Недев, Еню Газенов, Стоян Гевев, Пейко Милански, Данио Нисторов и Димитър Йоргов и основаха партийната група. За секретар на организацията е избран Иван Бакалов. На 12. IV. 1919 г. групата е утвърдена от ЦК на партията. Въпреки хулителите на реакцията бе сложена основата на революционната марксистко-ленинска партия в селото.

Още с основаването си групата заживява редовен организационен живот и влиянието й сред населението бързо расте. Още същата година през парламентарните избори партията получи повече от 80 гласа. През 1921 г. групата се оформя като организация с около 30 членове. Още с основаването си тя има свое знаме, с което участва във всички акции, включително и Септемврийското въстание през 1923 г.

През 1921 г. организацията, въпреки преследванията, проведе с голям успех акция за събиране на храни за пострадалото от сушата население в Поволжието в СССР. Събира помощи за пострадали комунисти и семействата им, средства за партис дом в София и Нова Загора.

През общинските избори 1922 г. партията в село получи една трета от гласовете и избра 4 съветници от всичко 12 и 2 училищни настоятели от всичко пет. В тяхно лице белиите и средни селяни виждаат истински защитници на интересите им.

През този период партийната организация в село играе ръководна роля по отношение на партийните организации в съседните села: Езеро, Дядово, Богданово, Любенова махала, Любенец, Загорци и Събрано. Районният секретар Иван Бакалов изпраща от местната организация комунисти в помощ на спомнатите селски организации за укрепването им.

Въпреки властите се отношенията между двете братски партии, БЗНС и БКП, партийната организация по време на изборите за народни представители през април 1923 г. запази влиянието си.

След преврата вечерта на 9 юни 1923 г. секретарят на окръжния комитет на партията в Стара Загора Недялко Николов говори на устроената от партийната организация общоселски митинг. След митинга Н. Николов прове-

де с активна на партията и Комсомола извън селото конференция, на която даде указания как трябва да се работи при новосъздалото се положение.

На 12. IX. 1923 г. при повсеместните арести на по-дейните комунисти в страната от селото, са арестувани: Иван Бакалов, Слав Баджаков, Радия Недев, Еню Газенов, Петър Д. Бакалов, секретар на околийския комитет на партията по това време в Нова Загора, премина в нелегалност, обикаля околията, разяснява пред организациите ленинските принципи за въстанието. На 19. IX. 1923 г. революционният комитет в града изпраща курьер до с. Стоил войвода о парола за действие. Паролатата се предава на Слав Трънов. Той съобщава на селата: Езеро, Дядово, Загорци и Събрано. Вечерта на сборния пункт се явиха само въстаниците от Стоил войвода и Загорци. Закъснените на хората от другите села пообърка положението. В 3 ч. на 20. IX. се превзема общината в селото. Арестуват се и обезоръжават местните реакционери. Организират се групи в помощ на Нова Загора. Въпреки това привечер града падна в ръцете на войската. Въстанието е неуспешно и на групите се изтеглят към Средна гора.

„Роля на преден борец може да изпълнява само партия, ръководена от революционна теория.“

В. И. ЛЕНИН

„В продължение на три десетилетия, особено след Септемврийското въстание в 1923 г., преодолявайки неболшевишките тесносоциалистически отживелици, борейки се против разните ликвидаторски — десничарски и левичарски — тенденции и групи в своята среда и в работническото движение, учейки се от Болшевишката партия и натрувайки все по-богат собствен опит, нашата партия се разви, преобразува и идейно превърна в марксистко-ленински дух. Тя се затвърди като марксистко-ленинска партия...“

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

„В труд и творчество ние, партия и народ, дружно ще градим силата и благополучието на нашата скъпа социалистическа Родина, ще продължаваме да изпълняваме своя неотменим интернационален дълг.“

ТОДОР ЖИВКОВ

„В Нова Загора въстаниците начело с Петко Енев овладяват града и в течение на няколко дни водят бой с числено превъзхождащите сили на врага.“

(Из историята на БКП)

ПЕТЪР БАКАЛОВ

ОБАЯТЕЛНИ РЕВОЛЮЦИОНЕРИ

Петко Енев се завърна в Нова Загора. Той донесе от София голяма вест — решението на ЦК на БКП за подготовка на всенародно въоръжено въстание. Най-последно идва времето на революцията. Тази вечер бе съставен и оперативен план за действие. Накрая членът на Висшия партисен съвет на ЦК на партията Петко Енев предложи за секретар на Новозагорската околийска партийна организация да бъде издигнат учителът Петър Бакалов. Предложението бе прието единодушно. Страстният пропагандист на марксизма-ленинизма Петър Бакалов години наред се отличаваше с организаторския си замах. Умението му да спечелва бързо обичта на масите, да съгласи и разширява партийните редове заслужено го издига за ръководител в навечерието на въстанието.

Започна усилената подготовка. Обаятелният трибун Петко Енев обикаля околията, насърчава, обкурава, подготвя хората за решителния штурм. Неговото слово вдъхновява и мобилизира масите на борба. Петър Бакалов се прояви като голям организатор след

августовското съвещание на ЦК на партията. Много дни и нощи той обикаля селата, за да готви бъдещите въстаници. Той умееше да общува с хората, да ги убеждава, да ги спечели за делото на партията. Навсякъде в селските райони кипеше трескава подготовка. Събираха се оръжия, патрони — всичко се готвеше за въстанието.

На 12 септември 1923 г. панковите банди започнаха арести. В Новозагорско бяха задържани около стотина активни членове на партията в БЗНС начело с Петко Енев. Въпреки нанесения удар подготовката продължи. Секретарят на околийския комитет Петър Бакалов и военният ръководител към комитета Диньо Нойков останаха незабелязани. Те също по-голям ентузиазъм продължиха подготовката на въстанието. Ноштем се срещаша край черния кантон до Нова Загора. Те дълго разговаряха за извършената подготовка за битката, която ще помете узурпаторската власт. Двамата ръководители обмисляха всичко до най-малката подробност.

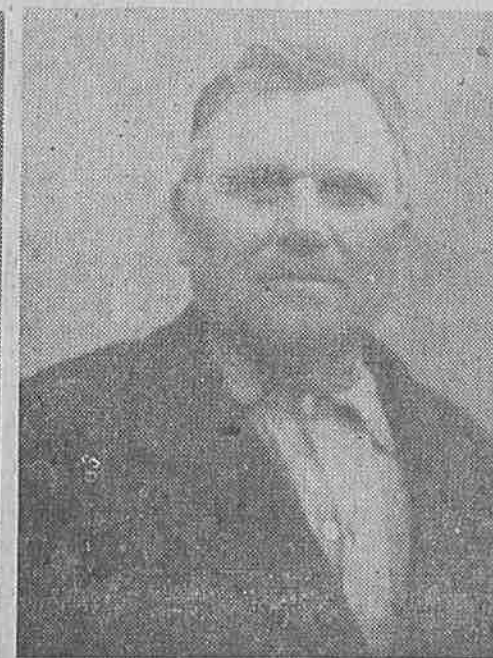
На 19. IX. дойде паролатата за въстанието. За 24 часа цяла Новозагорска околия се вдигна с пушки, с пистолети, със сопи, с кирки и брадви и навсякъде бе установена работническо-селска власт. Околийската партийна организация се оказа на своята висота и поведе след себе си народните маси. В първите часове на въстанието секретарят на околийския комитет на партията Петър Бакалов ръководи въстаниците в Стоилвойводски район. Под негово ръководство се организира отряд в помощ на Нова Загора. Петко Енев е в стихията си. Той обикаля въстаническите позиции, подига духа им за борба. Около града се концентрират силите на четирите гарнизона: войска от Сливен, Ямбол, Елхово и Харманлий. Врагът се е окопнил и стрелотоочава към въстания град артилерия, кавалерия, пехота... Петър Бакалов смело ръководи отрядите срещу настъпващите войски от юг. Водят се героични боеве с настъпващите от всички посоки противник. Загиват верни на родни синове. Въстанието е удадено в кръв. Оцелелите се изте-

Тодор ТАНЕВ

НИЕ БЯХМЕ ПЪРВИ

СЛАВ ТРЪНОВ

ИВАН БАКАЛОВ

РАДИЯ НЕДЕВ

С чувство на удовлетворение на изпълнен дълг към партията си спомням за ония дни преди 50 години, когато невидими нишки ми свързаха с Иван Бакалов в създаването на първата марксистка група (партийна организация) в с. Стоил войвода.

Войните, мизерията, нищетата която ни дунеше, ни тласкаха да липня изход от това положение. Въстанието на БРСДП (т. с.), брошуриите които излизаша и по-дългаваше макар и нередовно, отвориха очите ми да разбера, бяха могли да влязат в партията която моят да защити интереси на селяните, на работниците на трудещите се.

Сам след няколко дни Иван Бакалов посещава Петко Енев пак по въпроса за изграждането на партията в село. Петко Енев изслуша и него и му препоръчва да се съберем деамтата с Иван Бакалов, да обединим силите си и да започнем да издирваме и подготвяме хора за основаването на организация. Така ние деамтата се събрахме и обмислихме въпроса към кои хора да се насочим които

бяха могли да влезат в партията. Ние трябваше да държим сметка за всичко, защото в село имаше много злобна реакция, а освен това и БЗНС се стремеше да не се основава комунистическа партия. Ние си поставихме задача да привлечем в партията най-смелите, най-честните и трудолюбивите, хора които имат авторитет сред населението и да ги подготвим за бъдещата работа в нея. Ние трябваше да привлечем в партията и хора които имаха влияние сред буржоазията и я респектиреха.

В мен се зароди мисълта да създадем на село комунистическа партия. Един ден в началото на

новата 1918 г. аз посетих моя съседя Петко Енев при когото служих през време на войната и го познавах като добър марксист и защитник на войниците. Изложих му моето гледнище по този въпрос. Той ме изслуша внимателно и ми даде указания как да работя за създаването на партийна организация.

Трудно се намразиха по онова време хора които да се убедят и да прегърнат комунистическите идеи. Срещу нас се надигна и най-вече реакцията в лицето на чорбаджиите. Те ни хулеха, заканаваха ни се, но въпреки това ние на-

мерихме съмишленици. Пръв се озова Радия Недев, а след него Еню Газенов. Те и деамтата бяха в армията, но обещаха да си дойдат в отпуск когато насрочим учредяването на партийната организация. Третия член ние привлякохме Слав Чиликов, Стоян Гевев, Димитър Трънов, Йордан Нисторов и Пейко Милански. Следваше да се осигури място на открито място не се признаваха и не се зарегирираха партийните организации. Понесохме да проведем събирането в училището, но старият цанковист учител Иван Даскалов не разреши. Тогава ние се обърнахме към Пано Дойчев и той ми даде съгласие.

(Следва на стр. 3)

(Следва на стр. 2)